

Lukáš 11,14-28: Jednou vyháněl Ježíš zlého ducha z němého člověka. Když ten duch vyšel, němý promluvil. Zástupy se divily. Někteří z nich však řekli: „Démony vyhání ve jménu Belzebula, knížete démonů.“ Jiní ho chtěli podrobit zkoušce; žádali od něho znamení z nebe. Protože znal jejich myšlenky, řekl jim: „Každé království vnitřně rozdělené pustne a dům za domem padá. Je-li i satan v sobě rozdvojen, jak bude moci obstát jeho království? Říkáte přece, že vyháním démony ve jménu Belzebula. Jestliže já vyháním démony ve jménu Belzebula, ve jménu koho je vyhánějí vaši žáci? Proto budou oni vašimi soudci. Jestliže však vyháním démony prstem Božím, pak už vás zastihlo Boží království. Střeží-li silný muž v plné zbroji svůj palác, jeho majetek je v bezpečí. Napadne-li ho však někdo silnější a přemůže ho, vezme mu všechnu jeho zbroj, na kterou spoléhal, a kořist rozdělí. Kdo není se mnou, je proti mně; a kdo se mnou neshromažďuje, rozptyluje. Když nečistý duch vyjde z člověka, bloudí po pustých místech a hledá odpočinití, ale když je nenalezne, řekne: ‚Vrátím se do svého domu, odkud jsem vyšel.‘ Přejde a nalezne jej vyčištěný a uklizený. Tu jde a přivede sedm jiných duchů, horších, než je sám, vejdou a bydlí tam; a konce toho člověka jsou horší než začátky.“ Když toto mluvil, zvolala jedna žena ze zástupu: „Blaze té, která tě zrodila a odkojila!“ Ale on řekl: „Blaze těm, kteří slyší Boží slovo a zachovávají je.“

Člověk někdy není úplným pánem nad vlastním srdcem. Jako by v něm působila síla, která ho svazuje, zneklidňuje a ničí. Jako by nás něco cizího chtělo ovládnout.

Jeden hlas říká: buď trpělivý. Druhý říká: odpověz hněvem.

Jeden hlas říká: odpusť. Druhý říká: pamatuj si to.

A člověk najednou zjistí, že jeho vlastní srdce není tak jednoduché místo, ale spíš prostor zápasu.

Staré biblické texty o tom mluví velmi otevřeně. Používají jazyk, který nám dnes může znít zvláštně. Mluví o zlém duchu, o démonické moci, o posedlosti.

My dnes taková slova většinou nepoužíváme. Doba se změnila a změnil se i způsob, jak o věcech mluvíme a přemýšlíme. Dnes bychom spíše mluvili o psychickém napětí, o úzkosti, o traumatu, o závislostech, o temných stránkách lidské duše.

Ale když se na chvíli zastavíme, možná zjistíme, že ten starý biblický jazyk vlastně popisuje něco, co známe i dnes.

Protože každý z nás někdy zažil chvíli, kdy měl pocit, že ho něco v něm samém přemáhá. Možná je to hněv, který nejde zastavit. Možná strach, který člověka svazuje. Možná stará bolest, která se stále vrací. Někdy máme pocit, že nás něco drží v zajetí.

V první knize Samuelově jsme četli o králi Saulovi, o tom, jak ho přepadl zlý duch od Hospodina. Saul je neklidný, zmítaný, ztrácí pokoj. A právě v té chvíli přichází mladý David. Bere do ruky citeru a hraje. A když David hraje, Saulovi se uleví. Zlý duch ustupuje a Saul znovu nachází pokoj.

Je to zvláštní obraz. Zlo tu není přemoženo silou ani bojem. Ustupuje před něčím jiným – před hudbou, před krásou, před přítomností člověka, který je naplněn Božím Duchem.

Evangelium podle Lukáše nás posouvá ještě dál. Ježíš vyhání zlého ducha z člověka, který byl němý. Ten člověk nemohl mluvit. Nemohl vyjádřit, co je v něm. Nemohl komunikovat.

A když zlý duch odejde, ten člověk začne mluvit.

Člověk, který byl uzavřený a umlčený, najednou znovu získá hlas. Znovu může být součástí života.

Lidé jsou ohromeni. Ale někteří tomu nevěří. Nedokážou přijmout, že by Boží moc byla skutečně přítomná. A tak začnou říkat: „On vyhání demony mocí vládce démonů.“

Je to zvláštní reakce. Místo radosti z osvobození člověka přichází podezření. Místo vděčnosti přichází nedůvěra. Ale i to je něco, co vlastně známe i dnes.

Někdy se stane něco dobrého – někdo se změní, někdo se uzdraví, někdo najde nový směr života – a místo radosti slyšíme otázky: „Je to vůbec skutečné?“ „Není za tím něco podezřelého?“ „Není to nějaký trik?“

Je zvláštní, jak někdy dokážeme být skeptičtí i vůči dobrým věcem.

Ježíš na to odpovídá prostě: „Jestliže vyháním demony prstem Božím, pak k vám přišlo Boží království.“ Jinými slovy: tam, kde zlo ztrácí svou moc, tam už působí Bůh.

Boží království nepřichází vždy velkolepě.

Nepřichází s velkým hlukem. Nepřichází vždy s dramatickými efekty. Někdy přichází velmi nenápadně.

Přichází tam, kde zlo ztrácí svou moc. Přichází tam, kde člověk znovu nachází svobodu. Přichází tam, kde se lidské srdce znovu nadechne. Tam už začíná Boží království.

A Ježíš přidá ještě jeden obraz. Mluví o zlém duchu, který odejde z člověka, ale pak se vrátí a najde „dům vyčištěný a uklizený“. A protože je dům prázdný, přivede s sebou ten duch další duchy a člověk na tom nakonec je ještě hůř než na začátku.

Nestačí, aby zlo odešlo. Nestačí jen vyprázdnit dům. Ten dům musí být také naplněn. Nestačí se zbavit zla, je potřeba ho něčím nahradit.

To dobře známe i z běžného života. Člověk se může zbavit špatného návyku. Ale pokud jeho život zůstane prázdný, starý návyk se často vrátí. Můžeme opustit něco destruktivního. Ale pokud nenajdeme něco nového, co dá životu smysl, prázdnota nás časem začne táhnout zpět. Prázdnota totiž dlouho nevydrží.

Saulův pokoj se vrací, když jeho prostor naplní Davidova hudba. Když do jeho temnoty vstoupí něco z Božího ducha. Evangelium říká něco podobného: lidské srdce nemůže zůstat prázdné. Buď v něm roste zlo, nebo je naplněno něčím jiným, třeba Božím slovem.

Někdy člověk prožívá těžké období. A pak přijde něco zdánlivě malého. Rozhovor s někým blízkým. Tichá modlitba. Hudba, která se dotkne srdce. Slovo, které přinese naději. A najednou se něco změní. Temnota úplně nezmizí, ale už není tak silná. Jako by do našeho života vstoupilo něco, co přináší světlo.

Možná právě tak přichází Boží království. Ne vždy dramaticky. Někdy velmi tiše.

Proto Ježíš na závěr pronese slova, která jsou klíčem k celému oddílu. Když jedna žena ze zástupu zvolá: **„Blaze té, která tě zrodila a odkojila,“** Ježíš odpoví: **„Blaze těm, kteří slyší Boží slovo a zachovávají je.“**

Skutečné požehnání nespočívá v blízkosti, v rodokmenu ani v náboženském dojmu. Skutečné požehnání spočívá v tom, že člověk nechá Boží slovo vstoupit do svého života. Protože právě Boží slovo může být to, co vyhání zlo – a zároveň naplňuje prázdné místo.

A možná právě tady je naděje pro každého z nás.

Ježíš k nám přichází jako ten silnější. Nejen aby zlo odhalil, ale aby ho přemohl. Nejen aby zahnal temnotu, ale aby lidský život znovu naplnil světlem. Amen.